

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 83.831 van 2 december 1999
in de zaak A. 56.858/VII-12.509.**

In zake : Eduard HENDRICKX,
wonende te NEERPELT,
Tussenstraat 7

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat B. BRONDERS,
kantoor houdende te OOSTENDE,
E. Beernaertstraat 106.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Eduard HENDRICKX op 11 maart 1994 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van 13 januari 1994 van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting waarbij zijn beroep tegen het besluit van 22 juli 1993 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg, houdende, eensdeels, de weigering van de vergunning voor het uitbreiden van zijn bestaande pluimveehouderij, gelegen aan de Tussenstraat 7 te Neerpelt en, anderdeels, de opheffing van het viseringsbesluit van 15 oktober 1992 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg inzake de exploitatie van 525 m³ mestopslag voor een periode van 20 jaar, gedeeltelijk ongegrond wordt verklaard, het beroepen besluit wordt opgeheven en vergunning wordt verleend voor onder meer het houden van 19.000 mestkippen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Adjunct-auditeur C. ADAMS;

Gelet op de beschikking van 20 april 1999 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 24 september 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 28 oktober 1999;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat W. HULSBOSCH die, loco advocaat A. PELLENS verschijnt voor de verzoeker, en van advocaat M. BRUGGEMAN die, loco advocaat B. BRONDERS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur C. ADAMS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Feiten.

Overwegende dat de volgende feitelijke gegevens van belang zijn :

1.1. De verzoeker baat te Neerpelt, Tussenstraat 7, een kippenkwekerij uit.

Hij beschikt hiervoor oorspronkelijk over de volgende vergunningen :

- een machtiging voor het uitbaten van legkippenhokken met maximum 8.000 leghennen, verleend bij besluit van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Neerpelt van 31 augustus 1970, voor een termijn van 30 jaar;
- een viseringsbesluit voor de opslag van 525 m³ mest, verleend door de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg op 15 oktober 1992, voor een termijn van twintig jaar.

Op 8 februari 1993 dient hij bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg een milieuvergunningsaanvraag in voor de verandering van de bestaande inrichting door uitbreiding met

- 48.000 mestkippen
- de opslag van 21.000 l petroleum in 4 bovengrondse houders
- een bovengrondse opslag voor 1.000 l mazout
- een opslag voor 122 m³ krachtvoeder.

1.2. Met een besluit van de bestendige deputatie van 22 juli 1993 wordt de gevraagde vergunning geweigerd en wordt het viseringsbesluit van 15 oktober 1992 opgeheven.

1.3. Op 16 augustus 1993 tekent de verzoeker beroep aan tegen dat deputationebesluit bij de Vlaamse minister van leefmilieu.

1.4. In het kader van de beroepsprocedure worden de volgende adviezen uitgebracht :

a. De administratie gezondheidszorg verleent op 19 oktober 1993 een ongunstig advies;

b. Het bestuur ruimtelijke ordening verleent op 9 november 1993 een principieel gunstig advies.

c. Het bestuur milieuvergunningen adviseert op 9 november 1993 ongunstig voor de uitbreiding tot 56.000 mestkippen om reden dat een ecologisch verantwoorde mestafzet niet is aangetoond.

d. De Vlaamse Landmaatschappij adviseert op 10 november 1993 gunstig voor de uitbreiding tot een totale dierenpopulatie van 21.500 slachtkippen. Voor de verdere uitbreiding tot 56.000 dieren wordt ongunstig geadviseerd.

e. De gewestelijke milieuvergunningscommissie stelt op 19 november 1993 voor het beroep gedeeltelijk gegrond te verklaren, het beroepen besluit op te heffen en vergunning te verlenen voor een mestkippenhouderij met 19.000 mestkippen, de opslag van 525 m³ dierlijke mest, 21.000 l petroleum, 1.000 l mazout en 122 m³ krachtvoeder.

1.5. Op 13 januari 1994 neemt de Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting het thans bestreden besluit. Het beroep van de verzoeker wordt gedeeltelijk gegrond verklaard, het beroepen besluit wordt opgeheven en de vergunning wordt verleend voor 19.000 mestkippen en de gevraagde opslag van mest, mazout, petroleum en krachtvoeder.

De uitbreiding tot een totaal van 56.000 kippen wordt geweigerd op grond van de volgende overweging:

"Overwegende dat de jaarlijkse dierlijke mestproduktie van de inrichting waarvoor vergunning wordt gevraagd, zou oplopen tot 10.640 kg P_2O_5 respectievelijk 12.880 kg stikstof; dat met een bemestingsnorm van 150 kg P_2O_5 /ha/jaar hiervoor een oppervlakte cultuurgrond is vereist van ten minste 70,9 ha; dat de aanvrager stelt over een mestafzetmogelijkheid te beschikken voor 31 ha oppervlakte cultuurgrond in toepassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen; dat, zoals blijkt uit het advies dd. 10 november 1993 van de Vlaamse Landmaatschappij, deze 31 ha volledig in rekening kunnen worden gebracht; dat de hoeveelheid mest geproduceerd door de vroeger vergunde 8.000 leghennen (4.080 kg P_2O_5) overeenstemt met de productie afkomstig van 21.500 mestkippen (4.085 kg P_2O_5); dat voor een capaciteit boven dit aantal van 21.500 mestkippen de mogelijkheid tot afzet van de mest op een ecologisch verantwoorde wijze niet is aangetoond en het risico tot grondwaterverontreiniging derhalve te groot is; dat op basis van de voorliggende aanvraag die handelt over 4 stallen aldus een capaciteit van $7.300 + 11.700 = 19.000$ mestkippen kan worden toegelaten";

2. Gegrondheid van het beroep.

2.1. Standpunten van de partijen

Overwegende dat deze als volgt kunnen worden weergegeven :

2.1.1. In het **enig middel** voert de verzoeker de schending aan van de beginselen van behoorlijk bestuur en meer bepaald van het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

De weigering is ten onrechte gestoeld op de bepalingen van het mestactieplan. Dit plan heeft immers nog geen kracht van wet en mocht derhalve geen invloed hebben op het bestreden besluit.

Bovendien werd onvoldoende rekening gehouden met de werkelijke en door de verzoeker bewezen oppervlakte aan beschikbare cultuurgrond, zodat het besluit ten onrechte vermeldt dat de volledige mestafzet slechts is gestaafd voor een totaal van 19.000 mestkippen.

2.1.2. De verwerende partij repliceert in haar memorie van antwoord dat de gehanteerde bemestingsnorm niet is ontleend aan de bepalingen van het mestactieplan, doch aan deze van het meststoffendecreet van 23 januari 1991.

Wat de beschikbare oppervlakte cultuurgrond betreft, moet worden vastgesteld, eensdeels, dat de door de verzoeker in de loop van de procedure overgelegde "overeenkomst voor een mestafzet over 33,84 ha" wel degelijk uitdrukkelijk werd vermeld in het bestreden besluit en, anderdeels, dat deze "overeenkomst" bezwaarlijk als een contract van burenregeling kan worden beschouwd en de gedane toezeggingen niet verifieerbaar zijn.

Uit de aanhef van het bestreden besluit blijkt dat de inrichting is gelegen op een afstand van circa 200 m van een natuurgebied. Dit gegeven kan door de vergunningverlenende overheid in acht worden genomen om de mestproductie te beperken opdat de hinderlijke effecten op het leefmilieu, in het bijzonder op het aanpalend natuurgebied, tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden teruggebracht.

2.1.3. In zijn memorie van wederantwoord doet de verzoeker onder meer gelden dat, zelfs indien de overheid geen toepassing zou hebben gemaakt van het mestactieplan maar van het meststoffendecreet, quod non, zij de verkeerde norm heeft gehanteerd.

Bij het nemen van het bestreden besluit was er nog geen vestigingsbeleid dat de geproduceerde hoeveelheid dierlijke mest koppelt aan de bij het bedrijf horende oppervlakte cultuurgrond.

De door de verzoeker voorgelegde onderlinge overeenkomsten kunnen door de verwerende partij nauwelijks ernstig betwist worden.

Tenslotte voert de verzoeker nog argumenten aan waaruit zou moeten worden afgeleid dat geenszins is bewezen dat het bedrijf hinderlijk zou zijn voor het verder gelegen natuurgebied;

2.2. Bespreking

Overwegende dat het middel gegrond is om de volgende redenen :

2.2.1. Uit de onder punt 1.5 hierboven geciteerde overweging van het bestreden besluit blijkt dat de beperking van de gevraagde uitbreiding tot 19.000 mestkippen (i.p.v. de gevraagde 56.000) gesteund is op het feit dat de vergunningverlenende overheid van oordeel was dat de verzoekende partij over onvoldoende cultuurgronden beschikte om de geproduceerde mest op een ecologisch aanvaardbare manier uit te spreiden.

2.2.2. De Raad van State is geen bepaling bekend die ten tijde van het nemen van de bestreden beslissing voorschreef dat de aanvrager van een milieuvergunning bij zijn aanvraag documenten diende te voegen of in de loop van de vergunningsprocedure documenten diende over te leggen met betrekking tot de afzetmogelijkheden van de door de geplande inrichting te produceren dierlijke mest.

Het meststoffendecreet van 23 januari 1991 bevatte op voormeld tijdstip geen regels met het oog op het beoordelen van een milieuvergunningsaanvraag, noch verbodsbepalingen die aanleiding konden geven tot het weigeren van een dergelijke vergunning.

Blijkens voormeld decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan zoals ze toen golden waren vier mestafzetmogelijkheden voorhanden : het opbrengen op

eigen cultuurgronden, vervoer naar cultuurgronden van gebruikers gelegen in dezelfde of in aangrenzende gemeenten, vervoer naar andere dan voormelde gronden door een door de Mestbank erkend vervoerder en, tenslotte, afname door de Mestbank.

De overheid bezat derhalve niet de bevoegdheid om bij wege van het weigeren van een milieuvergunning een toekomstig exploitant reeds vooraf de mogelijkheid te ontzeggen om van een of meer van die wettelijke mestafzetmogelijkheden gebruik te maken,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 13 januari 1994 van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting waarbij het beroep van Eduard HENDRICKX tegen het besluit van 22 juli 1993 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg, houdende, eensdeels, de weigering van de vergunning voor het uitbreiden van zijn bestaande pluimveehouderij, gelegen aan de Tussenstraat 7 te Neerpelt en, anderdeels, de opheffing van het viseringsbesluit van 15 oktober 1992 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg inzake de exploitatie van 525 m³ mestopslag voor een periode van 20 jaar, gedeeltelijk ongegrond wordt verklaard, het beroepen besluit wordt opgeheven en vergunning wordt verleend voor onder meer het houden van 19.000 mestkippen.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twee december 1900 negenennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	D. MOONS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.